

COVID-19 VAKCĪNAS: NEPATIESĪBAS UN ATSPĒKOJUMI

3. izdevums – trešdiena 27. janvāris

Šajā ziņojumā tiek apkopotas Latvijā vispopulārākās nepatiesības un to atspēkojumi par COVID-19 vakcīnām. To izveidojis Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departaments, balstoties uz sociālo tīklu un mediju monitoringu. Ziņojuma mērķis ir sniegt pārskatu par identificētajām nepatiesībām un viltus ziņām saistībā ar COVID-19 vakcīnām, kā arī sniegt atsaucis uz skaidrojošu vai atspēkojošu saturu, tādējādi dodot saņēmējiem iespēju reaģēt atbilstoši, pavairojot patiesu informāciju, informējot sabiedrību un atspēkojot nepatiesību. Ziņojums paredzēts tikai valsts iestāžu darbiniekiem.

GALVENIE DEZINFORMĀCIJAS VĒSTĪJUMI

- **Vakcīnas ir nepārbaudītas un neapstiprinātas:** ASV Pārtikas un zāļu pārvalde (FDA) izsniedza ārkārtas lietošanas atļauju Pfizer vakcīnai ASV jau decembra sākumā, tāpēc [FDA dokumentācijā](#) tā ir norādīta kā "unapproved". Medijos tiek publicēti sensacionāli raksti, ka vakcīna nav apstiprināta, ignorējot to, ka tā ir apstiprināta lietošanai un zāļu reģistrācijas process atšķiras starp valstīm. [ZVA mājaslapā atrodama informācija](#) par to, ka Pfizer vakcīna ir reģistrēta ES un uz kādiem nosacījumiem. Tāpat populārs uzskats, ka Pfizer vakcīna netika testēta uz dzīvniekiem (jau atspēkots angļu valodā [šeit](#)) un nav noslēdzies tās klīnisko pētījumu trešā fāze. [ReBaltica](#) šo [apgalvojumu jau ir atspēkojusi](#).
- **Vakcīnas ir obligātas:** Neskatoties uz to, ka vairākkārt publiski izskanējusi informācija, ka vakcinācija pret COVID-19 ir brīvprātīga, sociālajos tīklos cirkulē nepatiesa informācija, ka mediķus piespiež vakcinēties, un tiek aktīvi vākti paraksti [pret obligātu mediķu un citu profesiju pārstāvju vakcinēšanu](#). Facebook ir likvidējis vairākus viltus profilus, kuri izplatīja nepatiesu apgalvojumu, ka BKUS liek rakstīt paskaidrojumu mediķiem, kuri atsakās vakcinēties, kā arī pati [BKUS ir sniegusi komentārus](#) par šo apgalvojumu. Tāpat tiek izplatīta nepatiesa informācija, ka [Epidemioloģiskās drošības likuma](#) 30. pants mainīts decembrī, lai iekļautu obligātu vakcināciju konkrētu profesiju pārstāvjiem. Šo [apgalvojumu jau atspēkojusi](#) Kopā pret Covid/Вместе против Covid lapa. Papildus tam, vairāki opozīcijas deputāti ir nosūtījuši atklātu vēstuli veselības ministram Danielam Pavļutam, kurā aicina apliecināt, ka mediķi nesaskarsies ar diskrimināciju un represijām gadījumā, ja atteiksies vakcinēties, tādējādi kultivējot uzskatu, ka mediķu vakcinācija jau tiek īstenota caur šantāžu un represijām.
- **Vakcīnas nedarbojas:** Vairāki mediķi [pirms otrās vakcīnas devas saņemšanas saslīmuši ar COVID-19](#). Tas palīdzējis izplatīties apgalvojumiem, ka vakcīnas nedarbojas un/vai tām ir negatīvas blaknes, kuras "piesedz" ar diagnozi COVID-19. Tiek uzskatīts, ka mediķi un mediķi neizpaustu patieso informāciju par vakcīnas blaknēm, tāpēc mediķu tuvinieki tiek aicināti iesūtīt liecības par vakcīnas sekām. ZVA savā mājaslapā [jau atbildējusi uz jautājumu par saslimšanu pēc pirmās vakcīnas devas](#), tāpat lapas [Kopā pret Covid/Вместе против Covid](#) un [Dr. Igora mikstūra](#) skaidrojušas, ka imunitāte izveidojas vairākas dienas pēc otrās devas (orģinālavots [angliski](#)). Neskatoties uz to, sociālajos tīklos joprojām novērota neizpratne, kāpēc mediķi saslīmuši pēc vakcīnas pirmās devas.

KOMUNIKĀCIJAS MATERIĀLI, AR KURIEM DALĪTIES TIEŠSAISTĒ

- [ZVA informācija](#) par vakcīnu izstrādi un klīnisko pētījumu fāzēm.
- **Latvijas Medicīnas studentu asociācijas** organizētā [diskusija](#) ar mērķi atspēkot populārākos COVID-19 un vakcinācijas mītus.